

Tájékoztató a borralaló és a felszolgálási díj kezeléséről, illetve azok adóügyi vonatkozásairól

A borralaló és a felszolgálási díj értelmezése

A **borralaló** a vendég által a szolgáltatás iránti elégedettséggel összefüggésben, **önkéntesen adott** (jellemzően a fogyasztás értékének kb. 10%-át kitevő) **összeg**, és nem csak a vendéglátóiparban jellemző. Ezzel szemben a **felszolgálási díj** egy miniszteri rendelet alapján a **vendéglátásban a felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásért felszámított külön díj** (általában a fogyasztás értékének 10-15%-a), amely részét képezi a fizetendő számla összegének. Ugyanakkor a felszolgálási díj megfizetése nem zárja ki, hogy a vendégek azon felül borralalót adjanak a felszolgálóknak.

A borralalóra vonatkozó általános szabályok

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerint a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül a munkavállaló harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el. Ezzel összhangban a borralaló kezeléséről a munkáltatónak a munkavállalókkal előzetesen meg kell állapodnia. A borralaló kezelése alapvetően meghatározza az adófizetési kötelezettségeket.

A borralaló megjelenési formái és kezelése

A vendégtől kapott borralaló különböző formában jelenhet meg egy vendéglátó üzletben, azonban adóügyi vonatkozását illetően kiemelt jelentősége van annak, hogy a kapott összeg bekerül-e a szolgáltató pénztárába vagy sem. A borralaló ugyanis főszabályként külön kezelendő a napi forgalom és a váltópénz összegétől, és mivel nem minősül ellenértéknek, tekintettel arra, hogy annak adása nem kötelező és összege előre nem meghatározott, ezért nem része a nyújtott szolgáltatás adóalapjának (nem képez ÁFA alapot).

A borralaló kezelése szempontjából az alábbi esetek fordulhatnak elő:

- *Készpénzben kapott borralaló közvetlenül a felszolgálónak*
A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint adómentes bevételnek számít a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borralaló. (2020. július 1-jétől a borralaló után már nem lehet önkéntesen 15%-os nyugdíjjárulékot fizetni.)
- *Készpénzben kapott borralaló elkülönített formában gyűjtve*
Ha a felszolgálók a borralalót elkülönítetten, pl. egy „TIP” felirattal ellátott borralalós dobozban gyűjtik, ahová a vendég saját elhatározásából a felszolgálónak szánt összeget maga vagy a fizetést követően a felszolgáló elhelyezheti, akkor a borralaló számukra adómentes bevételnek minősül. Amennyiben a munkáltató osztja szét az alkalmazottak között az elkülönítetten gyűjtött borralalót, akkor már az Szja tv. alapján nem minősül adómentes bevételnek. Erre tekintettel a szétosztandó borralaló munkabéreként kezelendő, amely adó- és járulékköteles.
- *Készpénzben kapott borralaló a szolgáltató pénztárába*
A pénztárba kerülő borralaló a vállalkozás bevételének számít, ezért az abból történő kifizetés a munkabérré vonatkozó adók és járulékok megfizetése mellett lehetséges. Emellett a pénztárba került borralalót bizonylatolási szempontból megfelelő módon kezelni kell, amelyre a 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 67. § 2. pontjában az adóügyi bizonylatok között felsorolt pénzmozgás bizonylat alkalmas. A borralaló egyéb bevételként pénzmozgás bizonylattal történő rögzítését (sorszám: 6., befizetés ok: 07 – borralaló) az online

pénztárgépben legkésőbb annak zárásáig meg kell tenni. A borraivalórol kiállított pénzmozgás bizonylat vevőnek történő átadása viszont nem kötelező.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borraivaló a szolgáltató pénztárába*

Ha a bankkártyás fizetés során a vendég a borraivalóval megnövelt összeget a POS terminálon egy összegben fizeti, akkor az bekerül a pénztárba, és a vállalkozás bevételeit képezi, ezért ebben az esetben is szükséges a pénzmozgás bizonylat legkésőbb a pénztárgép zárásáig történő kiállítása. A nyugtán vagy számlán csak a szolgáltatás ellenértékét (borraivaló nélkül) kell feltüntetni. Az így kifizetett borraivaló a magánszemélyek bérjövendeként adó-és járulékköteles.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borraivaló elkülönítetten kezelve*

Ha a borraivalót bankkártyás fizetés során a pincér külön üti be a POS terminálon lévő „TIP” gyűjtőre, akkor megvalósul a borraivaló elkülönített kezelése, így a felszolgálók a vállalkozás belső szabályzatának megfelelően juthatnak hozzá a borraivalóhoz, továbbá a borraivaló nem képezi a vállalkozás bevételeit, és bizonylat-kiállítási kötelezettség sem kapcsolódik hozzá. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a napi záráskor az így összegyűlt összeget nem a foglalkoztató fizeti ki a felszolgálóknak, hanem azt – megfelelő technikai megoldás révén – annak megfelelő bizonylatolása mellett, kiadási pénztárbizonylattal a felszolgálók „veszik ki” és osztják szét egymás között. Ebben az esetben az egyes magánszemélyek által ilyen módon megszerzett bevétel adómentesnek tekinthető. Ugyanakkor a munkáltató által történő szétosztás esetén a borraivaló már nem számít adómentes bevételnek, hanem munkabéreként kezelendő, amely adó- és járulékköteles.

Amennyiben a borraivaló készpénzes vagy bankkártyás fizetés útján bekerül a szolgáltató pénztárba, akkor annak a kifizetése nem kötelező a munkáltató számára, de egyéb bevételként rögzíteni szükséges.

Egy rendeleti szabályozás 2021. január 1-jétől lehetővé teszi, hogy a borraivaló, mint működési sajátosság és az annak eredményeként mutatkozó eltérés esetén, a pénztárgéphez hozzárendelt pénztároló eszközben levő pénzkészletnek összeg és összetétel szerinti egyezése a pénztárgépen bizonylatolt értékesítések és egyéb pénzmozgások egyenlegével csak a pénztárgép zárásakor álljon fenn. Az új szabályozást a vállalkozás bevételeinek minősülő és ezáltal pénzmozgás-bizonylat kiállítására irányuló kötelezettséget keletkeztető borraivalók megfizetése esetében lehetséges alkalmazni.

A felszolgálási díjra vonatkozó szabályozás

A felszolgálási díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálási díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló **71/2005. (IX. 27.) GKM rendelet** alapján a felszolgálási díj a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti vendéglátás keretében a vendégek felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásáért felszámított külön díj, amelyet a **fogyasztó részére adott számlán, nyugtán elkülönítetten kell feltüntetni**. Emellett a felszolgálási díjat a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól szóló 4/2009-es NFGM-SZMM együttes rendelet alapján a termék árának feltüntetésére vonatkozó szabályok szerint, az érintett termék árával együtt (ugyanazon árkiíráson vagy árjegyzéken, ideértve az étel-, ital- és árlapot is) fel kell tüntetni.

A felszolgálási díjat havonta kell a vendéglátásban közvetlenül – az üzletben – közreműködőknek kifizetni. A felszolgálási díj kifizetésénél közreműködőnek minősül a vendéglátó üzletben alkalmazott munkavállaló. Ennek megfelelően nem csak pl. a szakácsok, konyhai kisegítők, felszolgálók részesülhetnek a felszolgálási díjból, hanem az üzletben alkalmazott valamennyi munkavállaló. A kifizetésnek meg kell egyeznie a felszolgálási díj befolyt összegének – külön jogszabályokban meghatározott – adókkal és járulékokkal csökkentett hányadával.

A felszolgálati díjra a következő adóügyi szabályok érvényesek:

- Az Szja tv. 1. sz. mellékletének 4.21. alpontja szerint a magánszemély által ilyen címen megszerzett bevétel adómentes.
- A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a felszolgálati díj járulékalapot képező jövedelemnek minősül, amely után a foglalkoztatott jövedelméből kell a 25. § (1) bekezdés szerinti **18,5%** mértékű társadalombiztosítási járulékot levonni és megfizetni.
- A felszolgálati díj az Áfa tv. 13. §-a szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékének minősül, és a tv. 65. §-a alapján a szolgáltatásra egyébként irányadó adómértékkel adózik. A különböző adómérték alá tartozó szolgáltatások felszolgálati díjának összegét az eltérő adómérték alá tartozó szolgáltatások között – azok ellenértéke alapján – arányosan meg kell osztani.
- A felszolgálati díj után fizetendő járulék alapja az, ÁFA nélküli (5% vagy 27%) összeg.
- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 22. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében a nyugdíjalap megállapításánál a felszolgálati díj 81%-át veszik figyelembe.
- A felszolgálati díjból származó jövedelem után fizetett 18,5% társadalombiztosítási járulék valamennyi pénzbeli ellátás alapjaként figyelembe vehető.

A felszolgálati díj közreműködők közötti felosztásának szabályairól, arányáról az üzemeltetőnek – ha a munkahelyen munkavállalói érdek-képviselői szervezet működik – az érdek-képviselői szervezettel kell írásban megállapodnia. Ha a munkahelyen munkavállalói érdek-képviselői szervezet nem működik, **a felszolgálati díj felosztásának arányáról az üzemeltetőnek a közreműködőkkel kell írásban megállapodni.**

A kifizetésre kerülő összeget oly módon kell meghatározni, hogy a felszolgálati díj címén felszámított összegből le kell vonni az ÁFA-t és a TB-járulékot. Ez azt jelenti, hogy a kiszámlázott felszolgálati díj összegét először csökkenteni kell az általános forgalmi adóval, amely az értékesített szolgáltatástól függően lehet 5 vagy 27 százalék. Ezután a társadalombiztosítási járulék összegét a nettó felszolgálati díjból kell megállapítani és levonni az alábbi példa szerint.

Összes (bruttó) fogyasztás	1 000 Ft	
A számlán feltüntetett felszolgálati díj (10%)	100 Ft	
Felszolgálati díj ÁFA tartalma	5%	27%
	4,76 ≈ 5 Ft	21 Ft
Nettó felszolgálati díj	95 Ft	79 Ft
TB-járulék (18,5%)	95*0,185 17,575 ≈ 18 Ft	79*0,185 14,615 ≈ 15 Ft
A vendéglátásban közreműködőknek kifizetendő összeg	(95-18) 77 Ft	(79-15) 64 Ft

A felszolgálati díj felosztásának egy lehetséges módja, hogy a vendéglátásban közreműködőknél pontrendszer alkalmaznak, amellyel a ledolgozott munkaidőt súlyozva tovább lehet arányosítani a kifizetésre kerülő összeget.

Egy példa a felszolgálati díj felosztására egy étteremben:
Étteremben felosztható felszolgálati díj: 350 000 Ft

Dolgozó neve	Szervezeti egység	Munkakör	Ténylegesen ledolgozott óra (egyenlőtlen óra)	Szorozószám (pontszám)	Szorozószámmal súlyozott óraszám	Felosztott felszolgálati díj (Ft)
Üzletvezető	Étterem	üzletvezető	190	1,4	266	58 517
Üzletvezető h.	Étterem	üzletvezető h.	160	1,3	208	45 757
Felszolgáló 1	Étterem	felszolgáló	140	1,1	154	33 878
Felszolgáló 2	Étterem	felszolgáló	170	1,2	204	44 877
Felszolgáló 3	Étterem	felszolgáló	160	1,2	192	42 238
Felszolgáló 4	Étterem	felszolgáló	160	1,1	176	38 718
Konyhafőnök	Étterem	konyhafőnök	190	1,3	247	54 337
Pultos	Étterem	felszolgáló	160	0,9	144	31 678
ÖSSZESEN			1 330	9,5	1591	350 000 Ft

A számítás menete az üzletvezető esetében:

Szorozószámmal súlyozott óraszám

$$= 190 * 1,4 = 266$$

Egy szorzószámmal súlyozott óraszámra jutó jutalék

$$= 350\,000 / 1\,591 = 219,99 \text{ Ft}$$

Az üzletvezető felszolgálati díja

$$= 219,99 * 266 = 58\,517 \text{ Ft}$$

A személyenkénti felszolgálati díj havi szinten történő meghatározása a többi munkakörnél is hasonló módon történik.

Budapest, 2021. május 13.